

BAKIMA MUHTAÇ ÖZÜRLÜLERİN TESBİTİ VE BAKIM HİZMETİ ESASLARININ BELİRLENMESİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK

Resmi Gazete Tarihi : 30.07.2006

Resmi Gazete Sayısı : 26244

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı; bakıma muhtaç özürülülerin bildirimini, tespiti, değerlendirilmesi ile bakım hizmetlerine, bakım ücretlerine ve ödemelerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (Değişik: RG 23/10/2007- 26679)

(1) Bu Yönetmelik, her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirleri toplamı esas alınmak suretiyle; kendilerine ait veya bakmakla yükümlü olduğu birey sayısına göre kendilerine düşen ortalama aylık gelir tutarı bir aylık net asgari ücret tutarının 2/3'ünden daha az olan bakıma muhtaç özürülüler, bu özürülülere verilecek bakım hizmetlerini, hizmetlerin ücretlendirilmesini ve ücretlerin ödenmesini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönetmelik, 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun ek 7 nci maddesi hükmüne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) (Değişik: RG 23/10/2007- 26679)A kraba: Bu Yönetmeliğin uygulanmasında, üyeler dahil olmak üzere bakıma muhtaç özürülünün; eşi, çocukları ile çocuklarının eşleri, ana ve babası ile bunların ana ve babası, torunları ile torunlarının eşleri, kardeşleri ile kardeşlerinin eşleri, kardeşlerinin çocukları ile kardeş çocuklarının eşleri, eşinin ana ve babası, eşinin kardeşleri, eşinin kardeşlerinin eşleri ile çocukları, amcaları ve amcalarının eşleri, amca çocukları ile bunların eşleri, halaları ile halalarının eşleri, hala çocukları ile bunların eşleri, dayıları ve dayılarının eşleri, dayı çocukları ile bunların eşleri, teyzeleri ve teyzelerinin eşleri, teyze çocukları ile bunların eşlerinden her birini,

b) (Değişik: RG 23/10/2007- 26679) Bakıcı Personel: Bakıma muhtaç özürülülere bakım hizmeti sunabileceğine ilişkin Millî Eğitim Bakanlığı onaylı sertifikası veya başarı belgesi olan kişiyi,

c) (Değişik: RG 23/10/2007- 26679)Bakıma Muhtaç Özürülü: Bu Yönetmeliğin uygulanmasında, özürülülük sınıflandırmasına göre ağır özürülü olduğu belgelendirilenlerden; günlük hayatın alışılmış, tekrar eden gereklerini önemli ölçüde yerine getirememesi nedeniyle hayatını başkasının yardımı ve bakımı olmadan devam ettiremeyecek derecede düşkün olduğu, her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirleri toplamı esas alınmak suretiyle; kendilerine ait veya bakmakla yükümlü olduğu birey sayısına göre kendilerine düşen ortalama aylık gelir tutarının, bir aylık net asgari ücret tutarının 2/3'ünden daha az olduğu bakım raporu ile tespit edilenleri,

ç) Bakım Hizmetleri Değerlendirme Heyeti: Müracaatı yapılan bakıma muhtaç özürülünün ikametgâhında veya bakım merkezlerinde bakım raporu hazırlayan, bakıma muhtaç özürülünün bakım hizmetlerinin hangi türünden yararlanacağına karar veren, uygun ortama yerleştirmeyi öneren, bakım hizmetlerine yönelik gözlem, inceleme, kontrol yapan ve sonucunda bakım hizmetleri değerlendirme raporu hazırlamakla görevli heyeti,

d) (**Değişik: RG 23/10/2007- 26679**) Bakım Raporu: Bakım hizmetleri değerlendirme heyetinin; özürliye ait veya bakmakla yükümlü olunan kişi sayısına göre özürliye düşen ortalama aylık geliri belirlediği; özürliünün ve ailesinin sağlık ve psiko -sosyal durumunu tahlil ettiği; özürliünün bakıma muhtaçlığını, ihtiyaç duyduğu bakım hizmetlerini ve özürliye verilecek bakım hizmet modellerini tespit ettiği ve genel çerçevesi Genel Müdürlükçe belirlenen rapor,

e) (**Değişik: RG 23/10/2007- 26679**) Bireysel Bakım Planı: Bakıma muhtaç özürliünün bakımına ilişkin fiziksel, psiko -sosyal ve benzeri alanlarda yaşanan sorunları, bu sorunların sebepleri ve tespit edilen veriler dikkate alınarak hangi alanlarda ve süreçte bakıma ihtiyaçlarının olduğunun belirlenmesi, belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda yapılabilecek çalışmaları içeren ve genel çerçevesi Genel Müdürlükçe belirlenen planı,

f) Genel Müdürlük: Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünü,

g) İlçe Müdürlüğü: İlçe Sosyal Hizmetler Müdürlüklerini,

ğ) İl Müdürlüğü: İl Sosyal Hizmetler Müdürlüklerini,

h) (**Değişik:RG-16/3/2009-27171**) Bakmakla Yükümlü Olunan Bireyler: Bu Yönetmeliğin uygulanmasında, üveyle de dahil olmak üzere bakıma muhtaç özürliünün kendisi ve kendisi ile birlikte aynı evde yaşayan; eşi, çocukları ile ana ve babası, çocuklarının eşleri, evli olmayan torunları, ana ve babasının ana ve babası, evli olmayan kardeşleri, eşinin ana ve babası, eşinin evli olmayan kardeşleri; başka bir adreste bulunsa dahi evli olmayan ve eğitimini devam ettiren 25 yaşını tamamlamamış çocukları ile aynı durumdaki kardeşleri ve eşinin kardeşleri ile aynı evde yaşamakta iken er veya erbaş olarak askere gitmiş olan babası, çocuğu ve kardeşi; ayrı adreslerde ikamet etse dahi özürliü üzerinde velayeti devam eden anne ve babayı,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bakıma Muhtaç Özürliülerin Bildirimi, Tespiti ve

Değerlendirilmesi

Bildirim

MADDE 5 - (1) Mülki amirler, sağlık kuruluşları, köy muhtarları, genel kolluk kuvvetleri ve belediye zabıta memurları, çevrelerinde bulunan bakıma muhtaç özürliüleri bakım hizmetlerinden yararlandırılması amacıyla il/ilçe müdürlüklerine bildirebilirler. Ayrıca, diğer kamu kurum ve kuruluşları, vatandaşlar, özürliülerin kendileri veya akrabaları da bildirimde bulunabilirler.

(2) Özürliünün bildirimini müteakiben özürliü veya talep edilen hizmetler hakkında bildirimde bulunan kişi ile il/ilçe müdürlüklerinde ön görüşme yapılır. Bakıma muhtaç özürliünün bakım hizmeti talebi doğrultusunda Bakım Hizmetleri Talep Formu düzenlenir.

İstenecek belgeler

MADDE 6 -(1) Bakıma muhtaç özürliünün başvurusunda, bakıma muhtaç özürliüden, ailesinden veya yasal temsilcisinden aşağıdaki belgeler istenir.

a) (**Değişik:RG-31/7/2009-27305**) T.C. Kimlik Numarası beyanı,

b) (**Mülga:RG-31/7/2009-27305**)

c) (**Değişik: RG 23/10/2007- 26679**) Özürliü sağlık kurulu raporu,

ç) (**Değişik: RG 23/10/2007- 26679**) Yatılı ve sürekli bakımı için resmi veya özel bakım merkezine yerleştirilecek olan; 18 yaşını tamamlamamış bakıma muhtaç özürliü için ilgili mahkemelerden alınacak, koruma altına alınması ve bir bakım merkezine yerleştirilmesi kararı ile velayet altında değil ise vesayet

altına alınması ve vasi atanması kararı; 18 yaşını tamamlamış olup akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle işlerini görememesi veya korunması ve bakımı için kendisine sürekli yardım gerekmesi ya da başkalarının güvenliğini tehlikeye sokması nedenleriyle kısıtlanması gerekli bakıma muhtaç özürülü için ilgili mahkemelerden alınacak, kısıtlanması ve bir bakım merkezine yerleştirilmesi kararı ile velayet altında değil ise vesayet altına alınması ve vasi atanması kararı,

d) (**Değişik: RG 23/10/2007- 26679**) Bakmakla yükümlü olunan bireyler kapsamındaki kişilerin gelir ve mal durumuna ilişkin yazılı beyanı ve taahhüdü ile beyanın içeriğine dair belgeler,

e) İki adet vesikalık fotoğraf,

f) Varsa öğrenim durumunu gösterir belge veya sureti,

g) Özürünün vasisi var ise, vesayete ve vasi atanmasına ilişkin mahkeme kararı,

ğ) Anne babanın boşanmış olması hâlinde, boşanmaya ilişkin mahkeme kararı,

(2) (**Değişik: RG 23/10/2007- 26679**) Birinci fıkranın (ç), (e), (f), (g) ve (ğ) bentlerinde belirtilen belgeler, bakım raporunun hazırlanmasından sonra da verilebilir.

İnceleme ve tespit

MADDE 7 - (1) Bakıma muhtaç özürülülerin incelenmesi il/ilçe müdürlüklerinin sorumluluğundadır.

(2) (**Değişik: RG 23/10/2007- 26679**) İl/ilçe müdürlüğüne bildirim yapılan ve bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen belgeleri tamamlanan özürülü ve ailesi hakkında, bakım hizmetleri değerlendirme heyeti, özürlüyü ve ailesini ikametgâhında, ikametgâh adresinde yaşamıyorlar ise fiilen yaşadıkları yerde ziyaret ederek, bakım raporunu hazırlar. Ayrıca, terk edilmiş ve kimsesiz özürülülerin bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen belgeleri tamamlayamaması durumunda, İl Müdürlüğüne belgelerin tamamlanması için yardım sağlanır.

(3) (**Değişik: RG 23/10/2007- 26679**) Bakım raporunun hazırlanması sürecinde, özürlüye ait veya bakmakla yükümlü olunan birey sayısına göre özürlüye düşen gelir ile özürünün ve ailesinin fiziksel, zihinsel, duygusal, psiko -sosyal ve demografik özellikleri ve özgeçmişleri, özü ve özürlüyü kabullenme durumu tespit edilerek özürünün hakları, yararlanabileceği özel eğitim, mesleki rehabilitasyon , tıbbi tedavi ve rehabilitasyon, sosyal yardımlar, koruyucu aile, evlat edinme gibi hizmetler hakkında değerlendirme yapılır, varsa kanaat ve teklif belirtilir. Ayrıca gözlemlenen yaşam standardı ile beyan edilen gelir arasında farklılık görülmesi hâlinde, gelire ilişkin ilave bilgi ve belge istenir ve resmi veya özel kişi, kurum ve kuruluşların bilgilerinden yararlanılır. Bakmakla yükümlü olunan bireyler tanımında belirtilen tüm bireylerin gelirleri, toplam gelire dâhil edilir.

(4) (**Değişik: RG 23/10/2007- 26679**) Bakım raporunda özürünün veya yasal temsilcisinin talebinin olumsuz olarak değerlendirilmesi halinde;

a) İl müdürlüğüne, özürünün veya yasal temsilcisinin talebinin olumsuz değerlendirildiği, özürlüye veya yasal temsilcisine 30 gün içinde yazılı olarak bildirilir.

b) Özürülü veya yasal temsilcisi tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde bakım raporuna itiraz edebilir.

c) (**Değişik:RG-16/3/2009-27171**) İtiraz talebi il müdürlüğüne değerlendirilir, gerek görülmesi hâlinde yeniden bakım raporu hazırlanması için farklı personelden oluşan bakım hizmetleri değerlendirme heyeti görevlendirilerek işlem yapılır. Yapılacak itirazlarda ikinci Bakım Hizmetleri Değerlendirme Heyetinin verdiği karar nihai karardır. İtiraz konusu sağlık kurulu raporu kaynaklı ise il müdürlüğü durumu il sağlık müdürlüğüne bildirerek 16/7/2006 tarihli ve 26230 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Özürüllük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürülülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu maddesine göre işlem yapılmasını ister. İl müdürlüğü yeni sağlık kurulu raporu doğrultusunda gerekli işlemi yapar.

(5) (Ek: RG 23/10/2007- 26679) Bakıma muhtaç özürlü veya yasal temsilcisi, bakmakla yükümlü birey sayısındaki ve özürünün ve bireylerin gelirlerindeki değişikliği bir ay içinde il müdürlüğüne bildirmek zorundadır."

(6) (Ek: RG 23/10/2007- 26679) Geliri hakkında yalan veya yanlış beyanda bulunan veya sahte belge veren veya gelirini saklayan kişi ile geliri hakkındaki değişikliği süresinde bildirmeyenler hakkında gerekli yasal işlem yapılır."

(7) (Ek: RG 23/10/2007- 26679) Bakım raporunun hazırlanması sürecinde; acil durumların haricinde, Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde istenen belgelerin il müdürlüğüne teslim tarihi ve bakıma muhtaç özürünün ikamet ettiği yerleşim bölgesi dikkate alınarak sıra ile işlem yapılır.

Başvurusu kabul edilen özürülüler için yapılacak işlemler

MADDE 8 - (Değişik: RG 23/10/2007- 26679)

(1) Başvurusu kabul edilen ve dosyası tamamlanan bakıma muhtaç özürülüler için aşağıdaki işlemler yapılır.

a) Bakım raporu ve 6 ncı maddede belirtilen tüm belgeleri içeren dosya oluşturulur.

b) Bakım hizmetleri değerlendirme heyeti bakıma muhtaç özürlüye aynı ilde bakım hizmeti verilmesini öngörmüş ise önerilen bakım hizmetinin türü il müdürlüğüne onaylanır.

c) Bakım hizmetleri değerlendirme heyeti bakıma muhtaç özürlüye il dışında özel bakım merkezinde bakım hizmeti verilmesini öngörmüş ise dosya ilgili il müdürlüğüne gönderilir. Dosyanın gönderildiği il müdürlüğü öngörülen bakım hizmeti doğrultusunda gerekli işlemi yaparak onay verir veya öngörülen bakım hizmetinin verilemeyeceğini tespit etmesi hâlinde dosyayı iade eder.

ç) Bakım hizmetleri değerlendirme heyeti, bakıma muhtaç özürlüye Genel Müdürlüğe bağlı bakım ve rehabilitasyon merkezlerinde bakım hizmeti verilmesini öngörmüş ise dosya değerlendirilmek üzere Genel Müdürlüğe gönderilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bakım Hizmetleri

Bakım hizmetlerinin kapsamı

MADDE 9 - (1) Bakım hizmetleri, bakıma muhtaç özürünün bakımına yönelik olarak kişisel bakım hizmetlerini ve psiko-sosyal destek hizmetlerini kapsar.

(2) Bakıma muhtaç özürünün özellikleri dikkate alınarak aşağıda belirtilen bakım hizmetleri sunulur.

a) Kişisel bakım hizmetleri;

1) Banyo yaptırılması,

2) Tuvalet ihtiyacını gidermede yardım edilmesi ve gerektiğinde temizliğinin yapılması,

3) Tırnaklarının kesilmesi,

4) Saçlarının taranması,

5) Dişlerinin temizlenmesi,

6) Yemek ve içecek ihtiyacının giderilmesi,

- 7) El, yüz ve ayak temizliği,
- 8) Sakal tıraşının yapılması,
- 9) İstenmeyen tüylerin temizlenmesi,
- 10) Elbiselerinin giydirilmesi ve çıkarılması,
- 11) Burun ve kulak temizliğinin yapılması,
- 12) Yatağının temizlenmesi ve düzeltilmesi,
- 13) Odasının temizlenmesi,
- 14) Çamaşırlarının yıkanması,
- 15) (Ek: RG 23/10/2007- 26679) Tehlikelere karşı korunması ve gözetilmesi,

gibi hizmetleri içerir.

b) Psiko-sosyal destek hizmetleri;

- 1) Bakıma muhtaç özürlü ailesinin, özürünü ve özür durumunu kabullenmesine, bilgilendirilmesine yönelik kişisel veya grup çalışması yöntemiyle verilecek hizmetleri,
- 2) Bakıma muhtaç özürünün özürünü, mevcut durumunu ve yerleştirildiği ortamı kabullenmesine, bilgilendirilmesine ve gelişim alanlarında desteklenmesine yönelik kişisel ve grup çalışması yöntemiyle verilecek hizmetleri,
- 3) Özürlü ve ailesinin sosyal hakları ve mevcut kaynakların kullanılmasına yönelik kişisel ve grup çalışması yöntemiyle verilecek hizmetleri,
- 4) Özürünün bağımsız yaşama, sosyal hayata uyumuna ve katılımına yönelik sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinlikler ile düzenlenecek bu tür etkinliklere katılabilmesi için refakat hizmetleri,
- 5) Özürünün terk edilme, reddedilme, özür durumunu kabullenememe, ümitsizlik, intihar etme, yalnızlık, sevgisizlik ve benzeri olumsuz duygulardan kurtarılmasına ve depresyon, stres ve benzeri durumların yaşanmasının engellenmesine yönelik kişisel veya grup çalışması yöntemiyle verilecek hizmetleri, gibi psiko-sosyal destek hizmetleri içerir.

Değerlendirme heyetinin oluşturulması, çalışma usul ve esasları

MADDE 10 - (1)(Değişik: RG 23/10/2007- 26679) Bakım hizmetleri değerlendirme heyeti il ve ilçe müdürlüklerinde aşağıdaki şekilde oluşturulur;

a) (Değişik:RG-31/7/2009-27305) Bakım hizmetleri değerlendirme heyeti; sosyal çalışmacı, psikolog, çocuk gelişimci, tabip, fizyoterapist, hemşire, sağlık memuru unvanına sahip kişiler arasından farklı mesleki unvanlara sahip en az üç kişiden il müdürlüğü onayıyla oluşturulur. Personelin farklı kurum ve kuruluşlardan heyette görevlendirilmesi durumunda, onay valilikten alınır.

b) Bakım hizmetleri değerlendirme heyetinin başkanı il müdürlüğüne belirlenir.

c) Bakıma muhtaç özürünün ve ailesinin fiziksel, zihinsel, duygusal, psiko -sosyal ve demografik özellikleri ve özgeçmişleri, özür ve özürünü kabullenme durumunun tespit edilmesi, bakıma muhtaç özürünün hakları, yararlanabileceği özel eğitim, mesleki rehabilitasyon , tıbbi tedavi ve rehabilitasyon, sosyal yardımlar, koruyucu aile, evlat edindirme gibi hizmetler hakkında değerlendirme yapılması için bakım hizmetleri değerlendirme heyetinde sosyal çalışmacı görevlendirilir.

ç) Sosyal çalışmacı bulunamaması hâlinde diğer mesleki unvana sahip personel (c) bendinde belirtilen tespit ve değerlendirmeyi yapar.

d) Bakım hizmetleri değerlendirme heyetinin il müdürlüğü ve bağlı kuruluşlarının kadrolarından oluşturulamaması hâlinde, ilde bulunan diğer resmî kurum ve kuruluşlarca sunulan hizmetlerin aksatılmaması kaydıyla, bu kurum ve kuruluşların kadrolarından yararlanılır.

e) İde bulunan diğer resmî kurum ve kuruluşların imkânları çerçevesinde de üç farklı meslekten kişilerin bulunamaması durumunda, bakıma muhtaç özürülülerin mağdur edilmemesi ve gerekli işlemlerin yapılması için tercihen özürülülük alanında kurumda çalışan lisans eğitimi almış en az üç personel ile bakım hizmetleri değerlendirme heyeti tamamlanır.

f) İhtiyaç duyulması halinde, il müdürü haricindeki il müdür yardımcıları, ilçe müdürleri, şube müdürleri, kuruluş müdürleri ve kuruluş müdür yardımcıları ile iki veya üç yıllık yüksek öğretim programlarından mezun olarak öğretmen unvanına sahip personel de bakım hizmetleri değerlendirme heyetinde görevlendirilebilir.

(2)(**Mülga: RG 23/10/2007- 26679**)

(3)(**Değişik: RG 23/10/2007- 26679**) İl müdürlüğünün ihtiyaç duyması hâlinde birden fazla bakım hizmetleri değerlendirme heyeti oluşturulur. Ayrıca ihtiyaç duyulması hâlinde birden fazla bakım heyeti için toplu görevlendirme yapılarak bir personelin farklı zamanlarda farklı bakım hizmetleri değerlendirme heyetinde görev yapması sağlanabilir.

(4) Bakım hizmetleri değerlendirme heyeti, üye tam sayısı ile toplanır ve oy çokluğuyla karar alır. Karara karşı olanlar ayrışık oyunu gerekçeli olarak yazarlar.

(5) Bakım hizmetleri değerlendirme heyeti, il müdürünün veya il müdürünün görevlendireceği il müdür yardımcısının gözetiminde çalışır.

(6)(**Değişik: RG 23/10/2007- 26679**) Bakım hizmetleri değerlendirme heyeti, bakıma muhtaç özürülünün; psiko -sosyal ve sağlık durumunu dikkate alarak bakım ihtiyacını ve bakım ihtiyacının nasıl giderileceğini belirleyerek bakım raporunu hazırlar.

(7) (**Değişik: RG 23/10/2007- 26679**)Bakım raporunun hazırlanmasında özürülünün ve ailesinin görüş ve talepleri de dikkate alınır.

(8) Akrabaları tarafından bakımı sağlanan özürülünün bireysel bakım planı bakım hizmetleri değerlendirme heyeti tarafından hazırlanır.

(9) Bakım raporunda, bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinde belirtilen bakım türlerinden uygun görülenin teklifi yapılır. Ayrıca bakıma muhtaç özürülüye yönelik bakım hizmetinin yatılı veya gündüzlü hizmet türlerinden hangisinin verileceği belirlenir.

(10) Bakım raporunun içeriği Genel Müdürlükçe çıkarılacak genelge ile düzenlenir.

(11) Bakım hizmetleri değerlendirme heyeti, bakıma muhtaç özürülülere verilen bakım hizmetlerini takip eder, bakım merkezlerine ve kişilere rehberlik eder, il müdürlüğünün görevlendirmesi hâlinde kontrol hizmetlerini yürütür.

(12) (**Değişik:RG-31/7/2009-27305**) Bakım hizmetinin bakıma muhtaç özürülünün akrabaları tarafından verilmesi hâlinde, bakım hizmetleri değerlendirme heyetinde görevli bir veya bu heyette görevlendirilebilecek başka personel, yılda en az bir kez veya ihtiyaç duyulduğu zaman bakım hizmetini verecek kişiye, bakım hizmetinin verilmesinde uygulanacak usul ve esaslar dâhilinde rehberlik eder ve bakım hizmetinin bireysel bakım planı doğrultusunda verilip verilmediğini inceler, bakmakla yükümlü olduğu birey sayısında değişiklik olup olmadığını gözlemler ve gelirlerinde değişiklik olup olmadığı hakkında bilgi alır. Tespitlerine, gözlemlerine ve aldığı bilgilere ilişkin rapor hazırlayarak il müdürlüğüne bildirir. İl müdürlüğü rapora göre işlem yapar.

(13) (Değişik:RG-31/7/2009-27305) Bakım hizmetleri değerlendirme heyeti, merkezlerde verilen hizmetin uygunluğu konusunda yılda en az bir kez veya ihtiyaç duyulduğu zaman inceleme yapar, inceleme raporu hazırlar ve karar için il müdürlüğüne sunar.

(14) (Değişik: RG 23/10/2007- 26679) İl müdürlüğü inceleme raporunun içeriğini dikkate alarak gerekli işlemi yapar.

Bakım hizmetlerinin verilmesi

MADDE 11 -(1) Bakım hizmetleri aşağıdaki esaslara göre verilir.

a) (Değişik: RG 23/10/2007- 26679) Bakım hizmetleri, bakım raporu doğrultusunda; Genel Müdürlüğe bağlı bakım ve rehabilitasyon merkezlerinde, Genel Müdürlüğün izni ile açılan diğer resmî kurum veya kuruluşlara ait merkezlerde, gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine ait özel bakım merkezlerinde veya bakıma muhtaç özürünün ikametgâhında verilir.

b) Bakım hizmetini verecek olan bakım merkezleri, bakım hizmetleri değerlendirme heyetince hazırlanan bakım raporu doğrultusunda bakıma muhtaç özürünün bireysel özellikleri de dikkate alınarak bireysel bakım planını hazırlar.

c) Bakım hizmetinin bakıma muhtaç özürünün akrabaları tarafından verilmesi durumunda bakım hizmetleri değerlendirme heyeti bireysel bakım planının uygulanması konusunda bakım hizmetini verecek kişiye rehberlik eder.

ç) Bireysel bakım planının içeriği ve uygulama esasları Genel Müdürlükçe belirlenerek genelge ile bildirilir.

(2) (Değişik: RG 23/10/2007- 26679) Bakım ücreti il müdürlüğünce ödenen bakıma muhtaç özürünün vefat etmesi hâlinde, bakım hizmetini üstlenen özel bakım merkezi veya akrabası en geç on beş gün içinde durumu il müdürlüğüne bildirmek zorundadır. Aksi takdirde sorumlular hakkında hukuki ve idari işlem yapılır.

(3) Bakım ücreti il müdürlüğünce ödenen ve ikametgâhında bakılan bakıma muhtaç özürünün ikametgâh adresinin değişmesi hâlinde, yeni ikametgâh adresinin bakımını üstlenen özel bakım merkezi veya akrabası tarafından en geç onbeş gün içinde il müdürlüğüne bildirilmesi zorunludur. Aksi takdirde sorumlular hakkında hukuki veya idari işlem yapılır.

(4) (Ek: RG 23/10/2007- 26679) Bakıma muhtaç özürüne bulunduğu ilin dışındaki bakım merkezlerinde de bakım hizmeti verilebilir.

(5) (Ek: RG 23/10/2007- 26679) Bakıma muhtaç özürüne akrabasının bakım hizmeti vermesi hâlinde, bakıma muhtaç özürüne ile akrabasının aynı adreste ikamet etmesi esastır. Ancak, bakıma muhtaç özürüne bakacak başka kişinin bulunmaması ve bakıma muhtaç özürünün veya yasal temsilcisinin özel veya resmî merkezlerde bakım hizmeti almayı istememesi hâlinde; bakım hizmetleri değerlendirme heyetinin de bakım hizmetinin verilmesinde sorun veya yetersizlik olmayacağına kanaat getirmesi şartıyla, bakım hizmeti her gün rahatlıkla gelinip gidilebilecek yakınlıktaki farklı adresteki akraba tarafından da verilebilir. Bu durumda, bakıma muhtaç özürünün yirmidört saat içindeki tüm bakım ihtiyacının giderilmesi ve fiilen en az sekiz saat bakıma muhtaç özürüne ile birlikte olunması ve bakım raporunda sekiz saatten az olmamak üzere kaç saat birlikte olunacağına belirtilmesi gereklidir.

Bakım türleri ve ücret ödeme şekilleri

MADDE 12 - (Değişik: RG 23/10/2007- 26679)

(1) Bakım türleri aşağıda belirtildiği şekildedir.

a) Bakım hizmetlerinin Genel Müdürlüğe bağlı bakım ve rehabilitasyon merkezlerinde verilmesi: Bakıma muhtaç özürünün veya yasal temsilcisinin talep etmesi ve kapasitenin uygun olması hâlinde, bakım hizmetleri Genel Müdürlüğe bağlı bakım ve rehabilitasyon merkezlerinden alınabilir.

b) Bakım hizmetlerinin Genel Müdürlüğün izni ile açılmış olan diğer resmî kurum ve kuruluşlara ait bakım merkezlerinde verilmesi: Bakıma muhtaç özürünün veya yasal temsilcisinin talep etmesi ve merkezin kabul etmesi hâlinde, bakım hizmeti Genel Müdürlüğün izni ile açılmış olan diğer resmî kurum ve kuruluşlara ait bakım merkezlerinden alınabilir. Bu durumda merkezin bağlı olduğu kurum ve kuruluşa Genel Müdürlük tarafından ödeme yapılmaz. İlgili kurum veya kuruluş bakıma ilişkin giderlerini kendi bütçesinden karşılar.

c) Bakım hizmetlerinin Genel Müdürlüğün izni ile açılmış olan özel bakım merkezlerinde verilmesi: Bakıma muhtaç özürünün veya yasal temsilcisinin talep etmesi ve özel bakım merkezinin kabul etmesi hâlinde, bakım hizmeti Genel Müdürlüğün izni ile açılmış olan özel bakım merkezlerinden alınabilir. Bu durumda bakıma muhtaç özürülere sunulan bakım hizmeti karşılığında, bakım ücreti merkeze il müdürlüğü tarafından aylık olarak ödenir.

ç) Bakım hizmetlerinin bakıma muhtaç özürünün akrabası veya bakıcı personel tarafından ikametgâhında verilmesi: Bakıma muhtaç özürünün veya yasal temsilcisinin talep etmesi hâlinde, bakım hizmeti Genel Müdürlüğün denetim ve rehberliğinde bakıma muhtaç özürünün akrabası veya bakıcı personel tarafından bakıma muhtaç özürünün veya akrabasının ikametgâhında verilebilir. Bu durumda bakıma muhtaç özürülere sunulan bakım hizmeti karşılığında, bakım ücreti bakıma muhtaç özürünün akrabasına veya bakıcı personeli istihdam eden özel bakım merkezine il müdürlüğü tarafından aylık olarak ödenir.

Bakım ücretleri

MADDE 13 - (1) Bakıma muhtaç özürülere verilecek bakım hizmeti karşılığında ödenecek ücret tutarları aşağıda belirtilmiştir.

a) Yatılı bakım merkezlerinden, günde yirmidört saat süreyle bakım hizmeti alan bakıma muhtaç özürüler için iki aylık net asgari ücret tutarında,

b) Gündüzlü bakım merkezlerinden, günde sekiz saat süreyle tam gün hizmet alan bakıma muhtaç özürüler için bir aylık net asgari ücret tutarında,

c) Gündüzlü bakım merkezlerinden, günde dört saat süreyle yarım gün bakım hizmeti alan bakıma muhtaç özürüler için bir aylık net asgari ücretin yarısı tutarında,

ç) (**Değişik: RG 23/10/2007- 26679**) Gündüzlü veya yatılı bakım merkezlerinde istihdam edilen bakıcı personel tarafından bakıma muhtaç özürünün ikametgâhında günde üç saat süreyle hizmet alan bakıma muhtaç özürüler için bakım merkezine bir aylık net asgari ücret tutarında,

d) Akrabaları tarafından günde yirmidört saat süreyle bakılan bakıma muhtaç özürüler için bir aylık net asgari ücret tutarında, ödeme yapılır.

(2) Birinci fıkranın (a) ve (d) bentlerinde belirtilen hizmetlerin, tatil günleri dâhil haftanın yedi günü verilmesi esastır. Aynı fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen hizmetlerin haftanın altı günü, dini ve millî bayramlar hariç olmak üzere verilmesi esastır.

(3) (**Değişik: RG 23/10/2007- 26679**) Birinci fıkranın (ç) bendine göre bakıcı personel bir günde en çok üç bakıma muhtaç özürüye hizmet verebilir. Ancak, bir bakıcı personelin haftalık toplam çalışma süresi, yıllık fazla çalışma süresi dâhilinde yaptırılacak fazla çalışmalar hariç, 4857 sayılı İş Kanununun 63 üncü maddesinde belirtilen çalışma süresini geçemez ve bakım hizmetleri ücretlerinin ödenmesinde, haftalık çalışma sürelerine uyulup uyulmadığı takip edilir. Bakıcı personele fazla çalışma yaptırılmasından dolayı Kurum tarafından ilave bakım ücreti ödenmez. Bir akraba, (d) bendi kapsamında bakıma muhtaç bir özürüye veya bakmakla yükümlü olunan bireyler tanımındaki aynı evde yaşayan bakıma muhtaç iki özürüye bakım hizmeti verebilir.

Ödeme usul ve esasları

MADDE 14 - (1) Bakım Hizmeti karşılığında yapılacak ödemelerin usul ve esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) Bakıma muhtaç özürüye akrabaları tarafından ikametgâhında bakım hizmetinin verilmesi durumunda, bakım ücreti aşağıdaki belgelere istinaden bakım hizmetini veren kişiye, bakım hizmetinin verilmesini takip eden ay içinde il müdürlüğü tarafından ödenir.

1) (Mülga:R.G.:23/10/2007-26679)

2) Bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine istinaden alınmış olan onay.

b) Bakıma muhtaç özürliye özel bakım merkezinde veya merkezin görevlendirdiği bakıcı personel tarafından ikametgâhında bakım hizmetinin verilmesi durumunda, bakım ücreti aşağıdaki belgelere istinaden merkeze, bakım hizmetinin verilmesini takip eden ay içinde il müdürlüğü tarafından ödenir.

1) Merkez tarafından onaylanmış Bireysel Bakım Planı.

2) Merkezin bakım ücretini almaya yetkili kıldığı kişiye ilişkin noter senedinin fotokopisi.

3) Merkezin açılış izin onayının fotokopisi.

4) Bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine istinaden alınmış olan onay.

5) Merkezin hizmet verdiği tüm bakıma muhtaç özürliülerin isim listesi.

6) (Değişik: RG 23/10/2007- 26679)Merkezde görevli personele ilişkin aylık sosyal sigorta prim bildireleri.

c) Yukarıda belirtilen belgelere ilave olarak Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde istenen hizmet alımına ilişkin belgeler de ödeme belgesine bağlanır.

(2) Bakıma muhtaç özürliünün herhangi bir nedenle bakım hizmetinden yararlanmayacak şekilde hizmet aldığı yerden izinli alınması hâlinde durum bakım hizmetini üstlenen özel bakım merkezine veya akrabasına ve il müdürlüğüne, bakıma muhtaç özürliü veya yasal temsilcisi tarafından en geç bir hafta öncesinden yazılı olarak bildirilir.

(3) Bakıma muhtaç özürliünün herhangi bir nedenle izinli alınması hâlinde, bakım hizmetinden faydalanmayacağından, bu süreler dâhilinde geçen gün sayısı, aylık ödenmesi gereken bakım ücretinden günlük bakım ücreti hesaplanarak düşülür.

Özel huzurevleri ve yaşlı bakım merkezlerinde bakım hizmeti

EK MADDE 1 - (Değişik:RG-16/3/2009-27171) Bakıma muhtaç özürliüler için özel birim oluşturmaları, 30/7/2006 tarihli ve 26244 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bakıma Muhtaç Özürliülere Yönelik Özel Bakım Merkezleri Yönetmeliği kapsamında istenen şartları yerine getirmeleri ve özel bakım merkezi açılış izni almaları kaydıyla, 7/8/2008 tarihli ve 26960 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Özel Huzurevleri ile Huzurevi Yaşlı Bakım Merkezleri Yönetmeliği kapsamında açılan ve faaliyet gösteren kuruluşlar bedensel özürlü veya yaşlılığa bağlı hastalığı nedenleriyle bakıma muhtaç özürliü olanlara da bakım hizmeti verebilir.

Bakım hizmetinin vasi tarafından verilmesi

EK MADDE 2 - (Ek Madde: RG 23/10/2007- 26679) Bakıma muhtaç özürliünün veya vasisinin resmi veya özel bakım merkezinden bakım hizmeti almayı istememesi ve bakımını üstlenecek akrabası da bulunamaması halinde; vasisinin bakım hizmetini vermeyi talep etmesi ve bakım hizmetleri değerlendime heyetinin uygun görmesi şartıyla, vasi bu Yönetmelikteki esaslar dâhilinde akraba kabul edilerek bakıma muhtaç özürliüye bakım hizmeti verebilir ve bu hizmet karşılığında bakım ücreti alabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 15 - (1) Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, Özürlüler İdaresi Başkanlığı, Maliye Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığınca müştereken hazırlanan ve Sayıştayın görüşü alınan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakan yürütür.